

Metams 5 r., pusmečiui 2 r.
60 k., 3 mėnesiams 1 r. 30
kap., 1 mėnesiui 45 k.

SKELBIMAI:
Petito eilė (4 skiltys) prieš
tekstą 60 k., po teksto 30 k.
Darbo ieškantiems: eilė
10 k., Giminių ieškantiems:
eilė po teksto 10 k.

Lietuvių Balsas

[REDAKCIJOS]
ir ADMINISTRACIJOS adre-
sas: Petrapilis, Saploru per.
n. 9. b. 9. Telef.

REDAKCIJA visais reika-
lais priima kasdien, be se-
kmadienų, nuo 12 v. diena
ligi 4 val. vakaro.

Skyrium numeris
5 kap.

Metai II.

Petrapilis. Gegužės 22 d. 1916 m.

N° 39 (68).

„Lietuvių Balso“ skaitytojams.

Gegužės 7 d. „Lietuvių Balso“ Redakcija ir Administracija
IŠSIKĖLĖ Į KITĄ BUTĄ.

Tat pradant NUO GEGUŽĖS 7 DIENOS PRAŠOME visus laiškus, rankraščius, pinigus ir
apskritai visa siųsti „Lietuvių Balso“ Redakcijai arba Administracijai nebe Petrograd, Baskov
per. 29, bet nauju adresu: PETROGRAD, SAPERNYJ per. 9, kv. 9. „Lietuvių Balso“ Redakcija
(arba Administracija).

Reikalingi

dori, apsukrūs ir gabūs vaikai nuo 12—16 metų

„Lietuvių Balsui“ platinti Petrapilyje.

Ateinant pasitarti dėl sąlygų, reikia turėti rekomenda-
cija, arba nors tėvų paspartas. (Vaikai pageidaujama iš
vietinių gyventojų).

Kreiptis į „Lietuvių Balso“ Redakciją ir Administra-
ciją. Sapernyj per. N° 9 but. 9.

1042—2

Voroneže, „Saulės“ kursuose

Birželio 1 d. bus pradėtos naujos jaunikačių ir mergai-
čių, norinčių liaudies mokytojų teises įgyti, kuopos pamokos.

Norintieji naujosios kuopos pamokomis pasinaudoti

turi turėti 4—5 klasių didumo mokslo ir išreikšti savo norą, paduodami savo
adresus ir atsiųsdami mokslo, ir elgimosi liudymus Centralinio Lietuvių Dr-jos
Komiteto įgaliotiniui Kanauninkui Olšauskiui: Voronež gub., Malaja Dvorianskaja
ul. Nr. 21. Kiekvienas gaus atskirą pakvietimą.

„Saulės“ Draugijos pirmininkas

Kan. K. Olšauskis.

909—3

Rankų darbų ir vaikų prieglaudų prižiūrėjimo kursai

VORONEŽE.

Birželio 1 d. mergaitėms prasidės rankų darbų ir vaikų
prieglaudų prižiūrėjimo-vedimo kursai.

Norinčios stoti į šiuos kursus, teisreikišia norą ir pra-
neša apie savo išsilavinimą, paduodamos savo adresus su
elgimosi liudymais Centralinio Lietuvių Komiteto įgaliotiniui
Kanauninkui Olšauskiui, Voronežas, Mažoji Dvorianskaja
g-vė Nr. 21.

Pranešusios adresus kiekviena gaus atskirai kvietimą.

Lietuvių Draugijos įgaliotinis Kanauninkas OLŠAUSKIS.

1000—2

Tuojaus reikalingi:

Vidurinio mokslo LIETUVIS AGRONOMAS ūkio kursams
vesti, sąlygos geros.

RAŠTININKĖS bei RAŠTININKAI, moką apyskaitas —
sąskaitas tvarkyti.

Stalių dirbtuvei VEDĖJAS, staliai, ir 20 darbininkų kurpių,
kurpiei čia paliuosuojami nuo kareiviavimo.

SĄLYGOS KUOGERIAUSIOS, gyvenimas pigesnis negu kitur.

Kreipties: KOSTROMA, Rusina ul. 34. Litovskij Komitet.

866—1

PETRAPILIO

Lietuvių Draugijos nukentėjusiems dėl karo šelpti Komitetas

praneša, kad sekmadienį gegužės 22 d. š. m., šešioms
vakaro valand. pasibaigus, šaukiamas Nepaprastas Visuo-
tinis Draugijos narių susirinkimas, Lesgafito kursų audito-
rijoje (Anglijski pr. Nr. 32).

SUSIRINKIMO DALYKAI:

- 1) Pirmininko pranešimas apie Draugijos reikalų padėjimą;
- 2) Rinkimas kandidatų Komiteto nariams;
- 3) Rinkimai Revizijos Komisijos narių į atsisakiusių vietą;
- 4) Einamieji reikalai.

1037—1

Neteisingos amerikiečių informacijos.

(Ir nenorint kartais galima
suklysti.)

Prieš didžiajam pasaulio karui
prasidedant, į Lietuvą iš Amerikos
buvo atvažiuoję gana plačiai Ameri-
kai žinomas lietuvis visuomenės dar-
bininkas A. Martus. Grįždamas Lie-
tuvon iš Amerikos, jis turėjo plačių
sumanymų, daugiausia iš ekonomijos
srities, bet kilęs karas visam kam pa-
kludė. Karui prasidėjus ir įsisteigus
Lietuvių Draugijai dėl karo nu-
kentėjusiems šelpti, A. Martus ku-
rį laiką buvo tos draugijos įgalioti-
niu ir sunkiuoju bėgimo metu daug
pasidarbavo, ieškodamas, tvarkyda-
mas ir šelpdamas pabėgėlius, dau-
giausia netol karo laukų fronto. Da-
bar šį pavasarį A. Martus sugrįžo
Amerikon. Į jį, kaip į žmogų, kurs
pats savo akimis matė karo meto ir
pabėgėlių lietuvių vargus ir nemaža
ir pats juos padėjo lengvinti, kreip-
iasi Amerikos lietuvių laikraščiai,
teiraudamies apie lietuvių pabėgėlių
padėjimą ir apskritai apie lietuvių
gyvenimą Rusijoje. A. Martus turi
ko papasakoti amerikiečiams, kas
jiems tikrai įdomu.

Taip šit „Vienybė Lietuvninkų“
šių metų N° 16 idėjo ilgą pasikalbė-
jimą su A. Martum. Straipsnis pava-
dintas: „Ką pasakoja apie Rusijos
lietuvių p. A. Martus“. Jame buvu-
sis ilgą laiką Lietuvos svečias nupa-
sakoja amerikiečiams lietuviams, kad
lietuvių pabėgėlių vargas Rusijoje
sumažėjo: kiti apsigavę gavo darbo,
kitus šelpia komitetai ir daugiausia
Lietuvių Draugija d. k. n. š., kuri
gauna lėšų iš vyriausybės. Tad A.
Martus pataria amerikiečiams dabar
daugiau rūpintis vokiečių užimtąja
Lietuva, kurioje dabar didelis var-
gas ir gal bėdas, negu lietuviams pa-
bėgėliams Rusijoje. Vis tai tiesa. Da-
bar pati Lietuva, kiek girdėti, daug
daugiau reikalinga pašalpos, negu
pabėgėliai lietuviai.

Bet pagaliau A. Martus papasa-
kojęs apie pabėgėlių vargus ir jų
šelpimą, ima pasakoti „apie Rusijos
lietuvių politikos bruzdėjimą“, kaip
pasakyta „Vienybėje Lietuvninkų“.

Ir kas pasirodo? Pasirodo:
kad kaip pas mus Ameriko-
je, taip ir Rusijoje lietuviai pa-
staruoju laiku pradeda politika
skaldyties. Kaip tik buvo apge-
sintas bado pavojus, tuojaus
pakėlė savo galvą politika. Lie-
tuvų Draugija, kuri Vilniuje
susidarydama iškelė augščiausią
lietuvių vienybės idealą, dabar
pajuto pas save savo viduryje
įvairių susidurimų. Kaip pas
mus Amerikoje iškilo ultrakle-
rikalų partija, vadovaujama kun.
A. Maliauskio, taip ir tenai at-

sirado šitos pačios spalvos par-
tija, kuri pradėjo varžyti pačią
Liet. Draugiją ir Centralinį Ko-
mitetą. Tos ultraklerikalų par-
tijos vadais tenai iškilo kunigai
Laukaitis ir Vailokaitis.

Visa, ką čia A. Martus papasako-
jo apie Rusijos lietuvių, jų skaldy-
mosi į partijas ir klerikalų išgalė-
jamą Lietuvių draugijoje, yra ne taip,
kaip „Vienybėje Lietuvninkų“ para-
šyta. Čia kažkas netaip. Čia arba
tas, kurs kalbino A. Martų, nežino-
damas Europos lietuvių santykių, ne-
suprato, ką jis pasakojo, arba A. Mar-
tus, kad ir ilgai pabuvis Europoje
ir net darbavęsis Lietuvių Draugio-
je, neįstengė pats pastebėti, išgilinti
lietuvių gyvenimą ir suprasti jį.

Iš tikrųjų gi Europos (ir Rusijos)
lietuviai visai ne „pastaruoju laiku“,
kada buvo apgesintas bado pavojus,
pradeda skaldyties, o jau senai, dar
daug pirm karui prasidedant, yra su-
skilę į visiemis žinomas sroves. Ir Lie-
tuvų Draugijai daug daugiau pavy-
ko iškelti „lietuvių vienybės idealą“
Petrapilyje per Lietuvių suvažiavimą
vasario 23—25 d., negu Vilniuje. Iš
kur ištraukė A. Martus, kad klerika-
lų partija „pradėjo varžyti pačią L.
Draugiją ir Centralinį Komitetą“? Apie
kokius „susidurimus Lietuvių Drau-
gijos viduryje“ jis kalba? Mes Euro-
pos lietuviai, kurie aiškiai matome
Liet. Draugijos ir Centr. Komiteto
darbus nuo pat jų įsisteigimo ir net
darbuojamės kartu, nieko apie tai ne-
same girdėję. Kad A. Martui taip tik
pasirodė, galima suprasti jau ir iš
to, jog nei kun. Laukaitis, nei kun.
Vailokaitis Liet. Draugijoje ir Centr.
Komitete visai nėra. Kun. atst. Lau-
kaitis ligšiol buvo tik Petrapilio Liet.
Draugijos Komitete jos pirmininku,
o kun. Vailokaitis ir ten nebuvo.
Taip kad pasakojimai apie klerikalų
išgalėjimą, vadovaujant kun. Laukai-
čiui ir Vailokaičiui, apie susidurimus
pačioje Liet. Draugijoje, apie Liet.
D-jos ir C. K-to varžymus galėjo
gimti tik kieno nors vaidintuvėje. Jei
ne pasakotojo, tai to, kuris pasakoji-
mus paskelbė „Vienybėje Lietuvi-
ninkų“.

Minėtas faktas yra faktas, ir
jisai mums lietuviams amerikie-
čiams nušviečia dar vieną faktą,
būtent, kodėl pas mus pasta-
ruoju laiku taip įėjo madon kun.
Maliauskis ir jo ultraklerikalinė
politika. Kun. Maliauskis, maty-
ti, eina gerai išdirbtu plenu su
k. k. Laukaitiu ir Vailokaičiu.

Taip galvoja „Vienybė Liet.“ ir
teisingai galvoja, kad faktai daug
nušviečia. Bet, deja, tokie faktai, kaip
ši kartą „V-bėje L-kų“ paskelbtieji,
ne tik nieko nenušviečia, bet dar su-
klaidina.

Ruginis.

Valstybės Dūma.

Gegužės 16 d. prasidėjo įstatymų leidžiamųjų įstaigų pavasario sesija. V. Dūmoje prasidėjo ji visai ramiai, be jokio ypatingo iškilmingumo, taip kaip paprasta sesijos tąsa. Atidarant šią naująją sesiją ministrai dalyvavo tik V. Taryboje, o V. Dūmoje buvo tik ministerių padėjėjai.

Dūmos pirmininkas Rodzianka, atidarydamas posėdį pasakė kalbą, paminėdamas 10 metų įstatymų leidžiamųjų įstaigų sukaktuves. Kalbėdamas jis nesvarstė tų 10 metų darbų, kuriuos atliko V. Dūma, jis tik paminėjo kad šia sesija prasideda Rusijoje antras dešimtmetis atstovaujama tvari, paremta konstitucijos pamatais. Į tą pastabą Markovas II atsiliepė iš vietos: Klysti, jokios konstitucijos nėra. Trumpai nupasakojęs, kokią įtaką padarė V. Dūmos buvimas ir darbavimosi žmonėse, Rodzianka baigdamas pasiūlė pagerbti atsistojant pirmojo Pirmosios V. Dūmos pirmininko Muromcevo ir Dūmos narių, mirusių per tą 10 metų, atminimą. Visiems atsistojus, Markovas paliko besėdįs.

Paskiau V. Dūma peržiūrėjo eilę įstatymų sumanymų ir pradėjo svarstyti finansų ministerijos įstaigos dirbančių darbininkų, netekusių dėl savo darbo sveikatos, atlyginimo įstatymo sumanymą. Dešinėji, išeidami iš posėdžio, norėjo sugriauti kvorumą, bet jiems tai nepavyko.

Besvarstant įstatymo sumanymų paskirti rusų miestų ir sodžių šventikams laikyti 150.000 rb. per metus, darbo žmonių kuopos vardu Dziubinskis pasakė kalbą, kurioje išdėstė kuopos pažūrą į 10 metų V. Dūmos sukaktuves. Neilgas buvo pirmosios V. Dūmos amžius, sakė Dziubinskis. Neleista jai buvo išgauti nei žemės, nei laisvės. Bet pirmosios Val. Dūmos atminimas tebėra gyvas ir pasiliko neišdildomas žmonių sielose. Dešimtis metų, kurią išgyvenome po šviesaus žmonių lukesio pavasario, paskelbto pirmosios V. Dūmos adrese, nedavė šaliai nei ramaus tautų gyvenimo, nei tvirtų piliečių laisvės pamatų, nei ministerių atsakomybės žmonių atstovams. Mums dar toli lig asmens neliečiamybės, mums vis dar trūksta susirinkimų laisvės, tokios, kokią ją suprato neseniai nužengęs į karstą žymiausias mūsų valstybės reiškęjas M. Kovalevskis. Lig šiol nėra piliečių lygybės įstatymams, tautų teisės negerbiamos. Nei iš trečiosios, nei iš ketvirtosios V. Dūmos mūsų daugybės milijonų valstiečių darbininkų nesulaukė patenki-

Julijus Goštautas.

Lietuvos ekonomika.

Zemės klausime ir kaimo darbininkų padėjime jau žymiai apsirėškia ekonominė valstiečių izoliacija nuo dvarininkų. Net servitutuose, kurie tariamai jungė šiudviejų luomų reikalus, buvo uždėtas pamatas nuolatiniams tarp dvarininkų ir valstiečių santykiams. Be to, dvarininkai ir valstiečiai, igavę luomines organizacijas skyrium vieni nuo kitų, nesusieina luomų valsčiuje, kurio lig šiol nėra Lietuvoje. Jei priminsime dar, jog dvarininkai yra Lietuvoje lenkų kultūros nešėjais, o valstiečiai reprezentuoja pastovų lietuvių elementą, pigu suprasti, kaip stipriai turėjo įsigalėti tarp šiudviejų luomų socialiniai, politikos ir tautos antagonizmai.

Todel kiekvienas luomas savais įrankiais stengiasi pakelti žemės ūkį ir apskritai savo gerovę. Dvarininkai steigia žemės ūkio draugijas, savytarpio kredito bendroves ir rengia ūkio parodas. Valstiečiai gi tveria taupomasias bei skolinamasias kasas, ūkio kooperatyvas ir vartotojų draugijas. Visos valstiečių įstaigos igauja didesnės svarbos dar dėl to, kad jų pastangos beveik visuomet spalvinamos tautos obalsiu.

nant lų didelio žemės reikalo bado. Toliau atminimu skamba mums drąsios vyrų kalbos pirmosios Dūmos, žmonių rastybės Dūmos, ir antrosios — žmonių nusiminimo Dūmos.

Priminęs dabartinį karą, kada liejasi daugiausia darbo žmonių kraujas, o beteisės padėjimas visu sunkumu tebejauciamas, Dūmos pirmininko stabdomas, Dziubinskis pabaigė savo kalbą žodžiais, kad pirmojoje Dūmoje tokie įstatymų sumanymai nebūtų buvę nė keliai, nė svarstomi.

Farmaceutų reikalais.

Pastaruoju prieš karą metu lietuvių farmaceutų, aptiekų savininkų skaičius Lietuvoje buvo šiek tiek padidėjęs. Bet, užėjus karo audrai, nemaža jų, draug su kitais gyventojais, išsisklaidė po plačiąją Rusiją. Vieni tarnauja kariuomenėje, kiti privatinėse įstaigose, tretį įsigijo savas aptiekas. Tie, kurie turėjo kokią nors nuosavybę, po karo be abejo grįš atgal. Bet kaip pasielgs tie, kurie ir prieš karą gyveno svetur, sunku tuo tarpu ką tikra pasakyti.

Koki bus Lietuvoje tvarka ir gyvenimo sąlygos, tikrai nežinome. Bet viena aišku, kad taip, kaip ligšiol, neturėtų pasilikti. Mes farmaceutai, jeigu mūsų grįžtų ir kuodaugiausia, bet jeigu mes sugrįžę gyvensime taip, kaip pirma, vis delto neatliksime to, ką iš tikro galime ir ką turėtumėm atlikti.

Tai būtų atlikta piliečių pareiga, o mes patys materialiai ir moraliai prigulessime nuo svetimųjų, vergaudami kaip lig šiol, krausime kasmet jiems kišeniui sna didelius kapitalus. Kad to išvengus, reiktų mums patiems organizuotis, rimtai apgalvojus, ką mes mokame, galime, turime, o ką ir kaip privalome padaryti. Kada galėsime grįžti atgal, nežinome. Todel, aš manau, laikas pradėti rūpintis tuo dalyku, idant būtumėm visai pasiruošę, kada išmuš laukiamoji valanda. Visų pirm, tariuos, reikalinga mums tokia įstaiga, kuri galėtų pagaminti įvairių chemijos ir farmacijos produktų, vartojamų aptiekose. Toliau, reiktų stengties suvartoti tuos produktus, kuriuos pagamina Lietuvos gamta. Tie šimtai tūkstančių, kuriuos išmokame Dievas žino kam už vartojamus aptiekose žiedus, lapus, uogas, žievę, šaknis ir t. t., pasiliktų mūsų žmonių rankose.

Maža būtų ir to. Būtų gera, kad kas išleistų kokią brošiūrėlę, pamokančią sodiečius, kokie augmens vartojami medicinoje, kada ir kaip juos rinkti ir ruošti, kaip kultivuoti, bet dar geriaus būtų, kad mes patys, išsiblaškę po visus Lietuvos kampelius, parodytumėm pavyzdžių ir pamokytumėm kitus, kaip visa

Be to, žemės ūkio kredito teikia dvi valstybės bankai: dvarininkų ir valstiečių, o taip pat privatinės kredito įstaigos. Dvi minėtųjų valstybės banki nepajėgė petenkinti visų kreditinių dvarininkų ir valstiečių reikalavimų, juo labiau, kad juodu kredito teikime paprastai laikėsi rusinimo politikos. Del pastarosios priežasties atsitikdavo, kad judviejų veikimas ne tik nepadarėdavo Lietuvai naudos, bet dar žemindavo žemės kultūrą, ir štai kokių būdu. Šiem dviem bankom visuomet rūpėjo sustiprinti rusiškąsias Lietuvoje elementas, todel progai tik atsiradus pirktuosius iš subankrutavusių dvarininkų ūkius pirmas iš judviejų stengėsi parduoti rusų kilmės žmonėms, o antras — išparceliuoti tarp rusų valstiečių, kurie, tyčia buvo tam tikslui gabenami iš Rusų. Atkelti gi Lietuvon į nepaprastai sunkias ūkininkavimą aplinkybes rusai, ar dvarininkai ar valstiečiai, neturėjo tiek atsispjrimo galios, kiek senieji Lietuvos ūkininkai, ir todel šiek tiek patikrinavę ir iščiulpę iš ūkio, ką tik galėdavo, jie palikdavo nualintą žemę. Tuomet žemė tekdavo valstiečių lietuvių rankosna. Lengva suprasti, kiek nepatogus buvo žemės pirkimas tokiomis aplinkybėmis.

Tuo tarpu privatinė iniciatyva, be-

tai atlikti. Tad visų pirm reiktų įsteigti mums savoji gera chemijos-formacijos laboratorija ir užaminis sandėlis, su skyriais didesniuose miestuose, iš kurių galėtumėm pirkties reikalingų medikamentų, pačių paruoštų, bei iš pirmųjų rankų įgytų, o visokią žaliąją medžiagą statyti toms įstaigoms.

Tat kyla klausimas, ar mūsų farmaceutai galėtų visa tai atlikti? Turime jų daugybę farmaceutų, tarp jų yra neblogų chemikų, gerų bakteriologų ir laborantų, yra nemaža pasiturinčių, dargi turtingų. Todel visa tai leidžia manyti, jog panašus sumanymas mūsų farmaceutams įvykdomas. Apie tokią organizaciją jau pradėta rūpintis keleto draugų, kurie ketina įsteigti pajininkų bendrovę, kad galėtų prisidėti kiekvienas lietuvis farmaceutas, nes pajai žadama paskirti po 100 rub. Gi sumanytojai ketina net po kiek tūkstančių skirti tam dalykui. Platesnės apie tai žinios bus kiek vėliau paskelbtos. Labai geistina, kad mūsų farmaceutai tartų savo žodį apie panašią organizaciją.

Dirva plati, žmonių turime daug su praktika, žiniomis mokslu ir pinigais. Rodos, visko turime varyti panašiam darbui. Ko truks mūsų farmaceutams, parodyd ateitis.

M. Valeika.

Iš Lietuvos.

(Iš mūsų Kopenhagos korespondento.)

Iš Amerikos lietuvių Tautos Turybos įgaliotinių kun. Bartuškos ir Bielskio esu gavęs tokį prenešimą, pažymėtą šių metų balandžio 28 d. n. kal.: — Iš Berlyno išvažiuojame Kaunan. Vokiečių karo valdyba sutiko ir apsiėjo su mumis kuogeriausiai.

Kaip skelbia neoficialiai gautos žinios, Vilniaus Švietimo Komitetas, kurio žinioje buvo ir Mickevičiaus vardo universitetes, esąs oficialiai uždarytas. Žmonės vėl spiečiasi kuopon ir stengiasi išgauti naują leidimą.

Iš „Lietuvių mokslo“ dalykų Mickevičiaus vardo universitete skaitęs M. Biržiška: 1) Lietuvos istoriją ir 2) lietuvių literatūrą lig 1863 metų.

Lenkai krikštaute krikštauja, jog „apgalesią Lietuvą“ (žodžiai žinių autorius) ir jog Vilnius nebe lietuvių, o lenkų.

Lenkai turi daug mokyklų Lietuvoje. Pačiame Vilniuje jie turi: 4 gimnazijas, 8 miesto mokyklas, 48 liaudies mokyklas, ir mokytojų seminariją, ūkio ir prekybos kursus. Iš viso mokyimo darbu yra užsiėmę apie

sistengianti palengvinti valstiečiams žemės pirkimo sąlygas, lig šiol visai nemaloniai buvo vyriausybės mato. Tik paskutiniaisiais metais tegalėjo įsikurti Kaune ir Vilniuje privatinės lietuvių bankos, kurios pasiryžo tarp ko kitko teikti žemės kredito Lietuvos valstiečiams.

Šitoks Lietuvos ūkininkų gyvenimas. Ji ne krašto ypatybės, ne jo gyventojų privalumai sunkina, daro juodu ir nedėkingu, bet — beteisės padėjimas nelaimingoje ekonomijos — politikos konjunktūroje.

* * *

Besiplėtojanti Lietuvoje paskutiniaisiais laikais pramonė neturi beveik jokių santykių su praėjusių amžių krašto pramonė. Dabarties pramonė pradėjo plėtoties XIX šm. visai nepriklausomai tokion linkmėn, kurion spyrė ją krašto ypatybės ir ekonominės aplinkybės. — Kadangi Lietuvoje, nėra žymesnių mineralinių turty, tai krašto pramonė tegali augti greta ir tik tai surišta su žemės darbu, gyvulių ir girių ūkiu, kurie daro gerą pamatą šioms pramonėms išskirti: spirito varymui, alaus virimui, malimui, odų dirbimui, audimui, medžio pramonėi ir t. t. Ir ištikro nurodytos pramonės šakos, faktinai bu-

240 mokytojų, mokyklose mokosi apie 8000 mokinių. Vilniaus gubernijoje, kaip rašo lenkų laikraščiai, lenkų mokyklose mokasi 10.000 vaikų „lenkiukų“. Mokyklų iš viso esą 131.

Kauno gub. lenkų mokyklų yra 22. Toliau, girdi, per Nevežį vokiečiai nuleidžia lenkam kopti (žodžiai žinių autorius). Vienok, va, Tyta-vėnuose yra lenkų mokyklėlė.

Laiminga Lietuva — kaip prie medaus visi kimba.

Suvalkuose vokiečiai leidžia „Su-walker Nachrichten“ — laikraštį lenkų, vokiečių ir žydų kalbomis.

J. S.

Iš Lenkų.

Vienoje leidžiamame austrų laikraštyje „Kartografische Zeitschrift“ prof. Rothaugas idėjo idomų straipsnį apie Austrų Vengrų užimtąją Lenkų žemę. Straipsnyje aiškiai nurodyta siena, kuri skiria buvusiuose Rusų Lenkuose Austrų užimtasias žemes nuo Vokiečių užimtųjų. Laikinuojų žemių pasidalijimų Austrams tekę i rytus nuo Vislos upės Liublino ir Cholmo guberniją, i vakarus — Rado-mo, Kielcų ir dalis Petrakovo gubernijos. Vokiečiai pasiėmė: Kališo, Varšuvos, Plocko, Lomžos ir Siedlecų gub. ir dalis Petrakovo gub. Suvalkų gub. taip pat visa Vokiečių rankose, bet ji jau atskirta nuo Lenkų ir prikergtą prie Lietuvos. Petrakovo gubernijoje einanti Vartos upe, tik truputį vietomis išsilenkdama. Be to, Petrakovo gubernijoje Dombrovos apskrityje, vakarų pašalį, kuri pirmiau valdė Austrai, dabar atidavę Vokiečiams ir mainais gavę žemės rytų dalyje. Dabar visas Dombrovos akmens anglių kasyklų plotas jau esąs Vokiečių rankose. Nustatytoji siena, kaip sako prof. Rothaugas, einanti pačios gamtos rodoma linija ir kad ir esanti tik tam kartui nustatyta, bet turinti tvirtą pamatą.

Pirmiau tebuvo tik viena linija ties Granicos stotimi, kuri jungė Austrijos gelžkelius su Lenkų gelžkeliais, dabar be Granicos, esančios įtaisytos dar 6 gelžkelių linijos, kurios jungia Austrijos Galiciją su Lenkais.

Prekyba Vokiečių su Lenkais kilanti, kaip raso „Frankf. Zeit.“, ypač žymiai pakilusi š. m. kovo mėnesyje, Pro „Varšuvos prekybos stotį“, kuri tvarkanti Vokiečių eksportą, Lenkų firmoms buvę įvežta iš Vokiečių prekių už 10 milijonų markių. Dabar

damos beveik išimtinai Lietuvoje praplitusios, pasiekė krašte aukšto, palyginti, laipsnio. Tečiaus reikia pripažinti, jog pramonė, kaip ir prekyba, turi ekonominiame Lietuvos gyvenime svarbios rolės. Pašalinių apie tai nurodymų duoda komunicacijos kelių ir miestų palyginimai. Pasirodo, jog Didžiojoje Lietuvoje trys kartai mažiau gelžkelių ir 15 kartų mažiau muštųjų kelių, negu Prusų Lietuvoje. Miestelėnai sudaro Lietuvoje apie 11—12 nuošimčių visų gyventojų, mažiau net negu Rusuose, kuriuose miestelėnų, kaip jau žinome, yra 13 nuošimčių. Bet jau gretimose su Lietuva šalyse miestelėnų esama žymiai daugiau, būtent: Latvijoje 24 nuošimčiai, Lenkuose 22,8 nuošimčiai, Vokioje net 54 nuošimčiai. Kad supratus, kaip vienašališkai susidėjo ekonominis Lietuvos gyvenimas, pasakysime, kad didesnė Lietuvos miestų gyventojų dalis yra žydai: jie sudaro arti pusės gyventojų didesniuosiuose miestuose ir daugiau, negu pusę, mažesniuosiuose miesteliuose. Apie 60 nuošimčių visų Lietuvos amatninkų yra žydai, o procentinis žydų dalyvavimas prekyboje yra dar didesnis.

„prekybos stotis“ jau turinti apie 200 vokiečių eksporto firmų agentų.

(Iš mūsų Kopenhagos korespondento).

Lenkų gyvenime pažymėtina du faktai: 1) lenkų suvažiavimą Krokuvoje ir 2) gegužės 3 dienos konstitucijos apeigos Varšuvoje.

Apie lenkų suvažiavimą Krokuvoje jau esu rašęs. Dabar galiu tik pranešti, kad Galicijos lenkai galutinai ir oficialiai susitelkė vienybės tautos restauruoti įvairių įvairiausių srovių ir krypsnių žmonės: centras, autonomistai, socialistai ir kt. kt.

Del iškilnių—jos buvo ilgai ruošiamos. Tos dienos svarba visi buvo prisiskundę. O buvo baugu. Nes už mažiausią netvarką ar paniką per procesiją būtų buvę kalti ir būtų gavę atsakytį jos sumanytojai. Tačiau viskas pavyko kuograziausiai. Iškilnėje dalyvavo apie pusę milijono žmonių, tvarkos žiūrėjo apie 15.000 jaunimo, milicijai vadovaujant.

Iškilnės prasidėjo pamaldomis katedroje. Pamaldose, paskiau procesijoje ir kitose apeigose dalyvavo netysia pakliuvę legionistų oficeriai, buvo mokslo, pramonės ir prekybos įstaigų įvairių įvairiausių grupių ir korporacijų su vėliavomis ir ženklais.

Iškilnės pasibaigė himnais, vaidinimais teatruose ir tt. Visas Varšuvos miestas žerėte žerėjo nuo baltųjų lenkų erelių.

J. S.

Red. prierašas. Lenkų gegužės 3 d. konstitucija, kuriai paminėti Varšuvoje buvo sutaisytos tokios didelės iškilnės, buvo paskelbta 1793 metais geg. 3 d. prieš trečią ir paskutinį Lenkų valstybės padalinimą. Garsusis Kasčiūška ir kiti žymūs tų metų Lenkų ir Lietuvos žmonės, matydami artinantis Lenkų Lietuvos valstybės paskutinį galą, sumanė įvesti valstybėje geresnę tvarką, suvaržyti dvarponių ir didžiųjų savuolę ir vargo žmonių valstiečiams duoti daugiau teisių, panaikinti net baudžiavą, kad tokiu būdu ir pavergtų liaudis pasijustų piliečiais ir stotų nusimanydama ginti tėvynę. Tam ir buvo surašyta ir paskelbta garsioji gegužės 3 dienos konstitucija. Bet jau buvo per vėlu. Kaimynai, nelaukdami, kol įvyks ta geresnioji tvarka, susitarė 1795 metais galutinai pasidalijo Lenkais (Lietuvos didžiūma jau pirmiau buvo tekusi Rusams) ir visai panaikino pačią valstybę.

Australijos lenkai, nežiūrint to, kad lenkų emigracija Australijoje yra labai maža, surinko Lenkams šelpti 82.500 svarų sterlingų (2.000.000 kronų).

J. S.

Laiškelis iš nelaisvės.

Nokučio Jurgis iš Malaišių Svėdasų parapijos Ukmergės apskrities yra atrąšęs savo dėdei kun. Juozui Tumui į Rygą laiškėlį iš nelaisvės. Jis nuvarytas Austrijos Čekijon, adresas: Milovitz bei Leissa a. d. Elbe (Bohmen in Oesterreich). Bataillon 6, Kompagnie 2, Zug 3, Nummer 60. Laiškelis, parašytas rugsėjo m. 3 d. 1915 m., buvo į adresato rankas atiduotas vos tik gegužės m. 10 d. 1916 m. Tad ėjo 8 mėnesius su savaite. Gal kad buvo lietuviškai rašytas ir Petrapilio karo cenzūroje pernelyg laikomas. Nokučio rašo:

„Rašau kelis žodžius... Sveikinu Tamstą ir bučiuoju rankes... Mane paėmė Austrijoje... tik bėda, kad visiškai maža teduoda duonos. O nusipirkti tai galima, tik vėl bėda, kad pinigų nėra. Gal gi ir čia sulauksiu bent penkių rublių iš dėdės. Nenorėčiau visiškai nusilpnėti. Labai bus ačiū. Duonos tai galima gauti pas košiavarius. Šiaip jau esu sveikas, tik liudna, kad ne savo krašte. Niekoks žinios neturiu, kas namie girdėti...“

Korespondencijos.

JAROSLAVLĖ.

Mes lietuviai, Jaroslavlėje begyvendami, girdime visuose aplinkiniuose miestuose taisant ir keliant vakarus, pasilinksminimus. Bet pas mus vis dar tyła viešpatauja.

Štai išgirdome, kad ir mūsų Skyriaus Valdyba išrinko „komisiją vakaram taisyti“ Visi nudžiugome: bus ir pas mus vakaras. Komisija padarė kelis posėdžius, pradėjo rinkties jaunūmenė mokyties dainų ir, kaip bematant, jau po savaitės kitos „žada“ būti vakaras. Sumanė suvaidinti „Smuklę“, padainuoti tautos dainelių, pasakyti eilių ir t. t.

Netrukus girdime, kad mūsų šviesuoliai, t. y. moksleiviai, mokytojai ir t. t. (jū pas mus apie 30 žmonių), ketiną kaž kokioje girioje, vietoje lietuvių vakaro puikioje salėje, sutaisyti vakaruškas, teisindamies tuo kad negalį gauti tinkamos salės, nežiūrint, kad visos kitos organizacijos: latvių, lenkų, rusų ir žydų, jau gana senokai kaip buvo sutaisę vakarus ir net po du. Nors šitas karas mus lietuvių jau šiek tiek pamokė telkties į draugijas, bet vis delto kaip kur dar maža drąsos teturime ir pasirodome nerangūs.

Bet dar lauksime! Nejaugi taip nieko ir neišeis? Laikas būtų ir mums Jaroslaviečiams akis pratrinti ir pažvelgti, kad kitų miestų lietuviai jau daug toliau pirmyn nuėję!

Pašilietis.

VORONEŽAS.

Labai malonu yra paminėti tai, kad Lietuvių Komitetas n. d. k. š. nepamiršo tos gražiosios dailės lavinimo šakos—muzikos.

Čia yra imperatoriaus muzikos mokykla, kurią, Komitetui padedant, įstojo iš pradžios metų 3 lietuviai, o nuo pusmečio tai kas tik norėjo ir mylėjo muziką, galėjo stoti. Gale metų jau buvo 12 lietuvių. Specialumą išsirinko: 1 violončelė, 1 fortepijoną ir dainavimo skyrių, 2 klarnetininkų, kiti visi smuikininkai. Viso šioje mokykloje yra 6 kursai, ir priruošiamasis, bet galima baigti ir greičiau, kas pareina nuo gabumo.

Tik gaila, kad paliko pamirštos mūsų solistės, kad nepateko į augščiausias mokyklą į dainavimo skyrių. Keletas mergaičių yra apdovanotų tikrai gražiu balseliu, ypač Karalytė. Dar Vilniaus publika gėrėjosi jos augštu ir švelnum balsiuku. Jeigu ji savo balsą lavintų, tikrai galima būtų sulaukti geros solistės. Ši mokykla kaip tik yra patogi ir tiems, kurie mokosi ir kitose mokyklose, nes du kart būna per savaitę pamokos po pusvalandį ir prie laiko prisitaiko.

Nežinia delko ir „Saulės“ kursuose muzika apleista; o ten ruošiantis į liaudies mokytojus, reikalinga muziką pažinti.

Nors, tiesa, yra mokoma gaidos, bet to dar negana. Pažindamas gaidas, o nemokėdamas smuiku ar fortepijonu groti, mažaką padarysi. Į šį dalyką turėtų daugiau domės atkreipti tos mokyklos vedėjai, nes su šiuo rišasi ir mūsų tautos pakilimas muzika. Reikia tikėtis, kad ateinančiais metais muzikų skaičius dar padidės.

J. Pabalimis.

VORONEŽAS.*)

Balandžio 16 d. bajorų klubo salėje buvo vadinamasis „tautinės dainos“ koncertas. Rusų ir lenkų chorai mažučiuokai, bet parinkti balsai, tad ir dainavo gerai. Ypač lenkai gerai sugiedojo „Bože, coś Polskę“... Latvių pasirodė vos viena artistė p. Šubit, bet ir atstovavo latvių tautinę dainą neperpuikliausiai. Balsas aštrus, skaudus, truko dainos sietos; visa mimika, balso vibracija išėjo nenatūraliai, darė sunkų, svetimą įspūdį. Lietuvių choras, vien iš abiejų lyčių moksleivių p. Nacevičiaus vedamas,

*) Ne autoriaus kaltybė, kad korespondencija posivėlinio.

mažutėje scenoje atrodė milžinas. Bet pradėjus dainuoti savo milžinumo neįstengė parodyti—jauni, silpni, margi balsai, be to, nedrąsus—buvo žymiai justai. Vienoje dainelėje, kada p-lė Karaliūtė (IV kl. gimn.) savo sidabrinu balseliu tarpelį užtraukė solo, ištis buvo ko pasiklausyti pasidžiaugti. Ji gali išeiti gera dainininkė, Choras padainavo „Lietuva tėvynė mūsų!“, „Karvelėli“, „Pasisejau žalią rutą“, „Lietuviais esame mes gimę“ ir kelias kitas—bisui. Puikų įspūdį padarė, kada, giedant himną, visa salė sustojo. Jau ne pažemintu, ne nuskaustu, tuo mažučiu užkampio lietuviu save jautei, bet lygum kitiems.

Bendras koncerto įspūdis puikus. Daugiausia buvo moksleivių. Po koncerto buvo leisti tautiniai šokiai, bet pemėginus nesisekė. Rusai parodė vos „koška i miška“, bet ir tai juk ne sava jų.

Argus.

NARGENO SALA.

Nežinau, ar visuomet, ar tik šiemet toks čia šaltas pavasaris. Pusėje balandžio jau buvo pradėjusi saulutė šildyti; buvo gražios dienos, ir medeliai pradėjo skleisti žalius lapus. Bet balandžio 27 dieną pradėjo snigti ir snigo tris dienas, iškrito stora sniego karta: Jaunosios pušaitės ir berzeliai, šlapio sniego prisnigti, lužo pusiau, pilni miškai sulaužytų medelių riogso. Gegužės 1 dieną jau nebesnigo, bet sniego tebestovėjo stora karta. Šiandieną gegužės 9 diena, bet medžiai dar nelabai težaliuoja, daugiaus šalta, apsiniaukus. Toks čia pavasaris.

Ažuolo lapas.

Zinios.

SVETUR.

Jungtinių Valsčių prezidento kalba. Vilsonas, kalbėdamas apie karą, pasakė, kad didžiosios pasaulio tautos turinčios išsiaiškinti, kas yra jų bendrųjų reikalų pamatu. Mažosios valstybės turinčios būti gerbiamos, ir neliečiamos, kaip ir didžiosios. Žmonija turinti būti paliusuota nuo visokių ardymų ir suvedžiojimų.

Amerikos teisės ir nuosavybė taip pat daug nukentėję per šį karą ir juo ilgiau užsitęsias karas, juo labiau Amerika būsianti suinteresuota jo pabaiga.

Pasibaigus karui Amerika taip pat rūpinsiantis, sudaryti pastovią taiką. Jeigu Jungtinjams Valsčiams tektų taikinti kariaujančias valstybes, tai Vilsonas tikisi, kad jų (Jung. Val.) žmonės prisidės prie šio tikslo (pastovios taikos). Anglų laikraščiai šia kalba nepatenkinti ir „Times“ as“ karštai protestuoja prieš tokį Amerikos bešalumą, kad jai nerūpi, kas esąs kaltas, kas teisingas.

Laikraščių nuomone, Amerika galėjusi sulaukyti šį karą, jeigu savo laiku būtų gynusi Belgų neutraliteto ardymą.

Vokiečių ir Amerikos susižinojimas. Naujorko pranešimu, Hamburgo Amerikos laivų kompanija organizuojanti nardomųjų laivų susižinojimą tarp Amerikos ir Vokios. Pirmutinė tokia laivė laukiama Amerikoje liepos 4 d. (n. kal.). Ji atvešianti paštą, prekių ir žmonių. Nuo rugpjūčio 15 d. plaukysiančios penkios laivės. Vokiečiai tikisi galėsia atnaujinti tokiu būdu prekybą su Amerika, kuri buvo pertraukta, prasidėjus karui. Laivėje tilpsia apie 60 žmonių. Už nuvažiavimą Amerikon reikėsia mokėti 1,000 svarų sterlingų apie 10,000 rub.).

Naujos minos. Naujorko „Evening Vold“ as“ praneša, kad Amerikoje išrastos naujos minos, valdomos bevieliu telegrafu. Paleista jūrose ji

galinti nuplaukti per valandą 27 mylias. Ją galima valdyti nuo sausumos, nuo laivo ar aeroplano.

Parlamentų delegacija. Rusų V. Dūmos atstovams bebūvant Prancūzuose buvo parlamentų atstovų pasikalbėjimas. Pirmininkas šio susirinkimo Franklinas Buljon'as pranesė apie taisyką laikiną sąjungos valstybių parlamentų atstovų pasikalbėjimą. Anglai ir Italai sutiko su tokiu sumanymu, dabar tereikia Rusų sutikimo. Rusų atstovai sutiko su tuo sumanymu ir pasižadėjo visokiais būdais stengtis, kad Val. Taryba ir Val. Dūma prisidėtų drie šio sumanymo.

Rymas. Italų laikraščiai daug rašo apie V. Dūmos atstovų atvykimą.

„Tribuna“ rašo, kad rusų atstovai, „aplankę Anglus ir Prancūzus, galėję susipažinti su šiomis šalimis, nes pažinimas, vienas kito esąs reikalingas karai laimingai pabaigti.

Laikraščiai, pasitikėdami, kad atstovai busią priimti taip pat maloniai, kaip ir Prancūzuose, siūlo sustatyti tam tikrą programą, kuri padėtų atstovams susipažinti su Italais.

Lenkų šelpimas. Stokgolme gauta žinia, kad jau baigiamas svarstyti lenkų šelpimo klausimas. Laukiama, kada vokiečiai sutiks gvarantuoti, kad maistas atvežtas Lenkams nebus vežamas niekur kitur.

Norvegai sutikę duoti 4000 tonų grūdų ir miltų.

KARAS.

Rusų šalyje, į rytus nuo Rygos, Kurtenhofo apylinkėse vokiečių artilerija kelius kartus šaudė rusų gelžkeli. Į gegužės 16 dieną tą naktį į vasaros rytus nuo Augustinhofo vokiečiai, pasiruošę kelią artilerijos šaudymu, puolė rusus, bet rusai šaudydami suvijo juos atgal į jų apkasus.

Taip pat Galicijoje Gladkų apylinkėje austrai ėmė įnirtusiai šaudyti rusų apkasus visokios rūšies artilerija—dideliomis, vidutinėmis ir mažomis armotomis, taip pat bombosvėdžiais ir minosvėdžiais—ir kartu jų piestininkai puolė rusus. Atstūmę sargybą, jie susprogdino dvi rusų minų galerijas. Atskubėję rusų rezervai ančpuoliu sukirtu austrus ir išgrūdo iš rusų apkasų.

Į vasaros rytus nuo Zelenos didelės austrų burys taip pat mėgino eiti prie rusų apkasų, bet buvo rusų šautuvų ir rankinių granatų nuvytas atgal.

Kaukazo šone, Vyriausiojo Vado štabo pranešimu gegužės 17 d., Mesopotamijoje ties Revanduzą tebeina smarkus mušis su turkais. Kuo jis pasibaigs, dar nebuvo pranešta.

Rusų lakiotojų burys bombardavo vokiečių elektrikos stotį Komajuose (Viln. gub.). Vokiečių lakiotojai mėtė bombas Vileikos stotyje ir Vaištamų miestelyje.

Prancūzuose ties Verdenu pora dienų mušiai buvo aptylę, bet geg. 16 d. vėl prasidėjo dar smarkiau. Daugiausia kaunasi aplink Kiumjerą, Mortomą ir „304“ augštumą kairiojoje Maaso pusėje ir ties Duomonu ir Tiomonu—dešiniojoje. Be mažko visi vokiečių puolimai buvo atmušti; bet vokiečiams, poklojus daugybes žmonių, vis del to pavyko paimti apie 300 metrų prancūzų apkasų vasaros vakaruose nuo kiumjero. Pagaliaus, į rytus nuo Mortomo, kelyje į Koreto mišką, prancūzai, atrėmę kelius vokiečių puolimus ir sudavę jiems didelį smūgį, kaip praneša prancūzų vyriausiasis štabas, pasitraukė į pietus nuo Betenkūro Kiumjero kelio.

Anglų šone daugelyje vietų dideli artilerijos mušiai, ypač ties Ara-

so miestu, Labasės perkasu, nuo Zilbekės lig Goocho. Piestininkai mūsų daugiau ne per išsiai parą niekur nedalyvavo. Belgų šone taip pat daugiausia tik artilerija šaudosi. Belgai, atsimokėdami vokiečiams, smarkiai apšaudė Diksmiudą. Italuose, kaip ties Verdeno Prancuzuose, nesiliauja įvairiose vietose austrų puolimai. Italai šiuo tarpu niekame nebesitraukė ir visur atsilaikė kad ir atkakliausiems priešininko puolimams ties Adidže, Val-Arsa ir kitur. Asijagos plokščiakalnyje italai užėmė gerą vietą, kuri viešpatuoja visam Asijago slėniui. Toje vietoje italų 141 pulkas ančpuoliu prieš austrų puolimą išvadavo dvi italų batarėjai, kuriedvi priešininkai buvo visai apspitę, ir sugrąžino įjiedvi sveiki saviesiems.

Balkanuose Bulgari, paėmę Rupelio fortą, graikų žemėje užėmė dar Demir Hisoro tiltą, Kankorus ir Dagorą prie Strumicos upės. Bulgari kariuomenės toje apylinkėje būsia apie 25.000. Graikai protestavę prieš jų varu išiveržimą į Graikų Makedoniją.

Serbų kariuomenė, kaip praneša prancūzų žinios, esanti laimingai pabaigta vežti į Salonikus. Tad netrukus galima laukti Balkanuose prasi-dedant svarbių atsitikimų.

Bažnytinės žinios.

Lietuviams reformatams bus laikamos pamaldos su komunią:

1) Kreichburge - Jakobštate ir jų apygardoje per Sekmines. Kreichburge busiu jau 28. gegužės. Subata 28 gegužės skiriama ligonių lankymui. Apie ligonius meldžiū iš augšto pranešti Centralinio Komiteto įgaliotinei p. Avizonytei Kreichburge. Pamaldų reikaluose meldžiū kreipties prie tos pačios Komiteto įgaliotinės p. Avizonytės.

2) Petrapilyje 5 birželio reformatų bažnyčioje Morskaja (Jūros gatvė) 62. iš ryto dešimtai valandai išmušus. Pamaldų laike bus pabėgėlių vaikų konfirmacija.

Dvasios reikalų Sekcijoje prie Centralinio Lietuvių Draugijos Komiteto galima gauti Bibliją ir Naujų Testamentų gotiškais ir lotiniškais raidėmis.

Kun. Jakubėnas.

A. + A.

Kunigas Petras Kaubris.

Pranešame iš Voronežo liudną žinią.

Šiandien gegužės 10 d. palaidojom a. a. kunigą Petrą Kaubrį, 24 metų amžiaus, kunig. tik 1 met. gimimo iš Žemaičių, Mosėdės parakvijos. Budamas Svedasų kamendoriūmi, artinantis baisiai karo audrai, įsiai pasišalino iš Lietuvos į Kuršą ir apsistojo Feldhofe pas kleb. kun. Martinaitį. Budamas Feldhofe velionis patyrė daug karo baisenybių, nes tuo metu vokiečių armotos sugriovė Feldhofo bažnyčią ir sudegino kleboniją.

Iš Feldhofo J. M. Žemaičių vyskupo kun. Petras buvo paskirtas 6 mėnesiams Elernon. Elernoje neilgai pabuvęs velionis atvyko į Voronežą. Čionai Mogilevo vyskupas jį paskyrė patarnauti lietuviams pabėgėliams.

A. a. kun. Petras turėjo didelį norą daug gera padaryti Voroneže apsistojusiems pabėgėliams lietuviams ir darbavosi, kiek tik galėjo. Ir jis pats, budamas pabėgėlis, Voroneže neturėjo gero gyvenimo ir, budamas menkos sveikatos, greičiau pabaigė savo neilgą amžių, visų apgailėtas. Mirė džiova.

K. V. B.

Gegužės 8 d. pasimirė trumpai pasirgęs a. a. kunigas Petras Kaubris. Pabėgėlių ir 2-sios mergaičių mokyklos kapelionas, dar visai jaunas, vos 25 metus eidamas amžiaus. Buvo

darbštus žmogus. Budamas pabėgėlių kapelionas, daug ir rūpinosi jais. Žadėjo greitai laiku įtaisyti jiems (pabėgėliams) suaugusių vakarinius kursus. Dabar kartu su juo viskas kad neišnyktų.

Ilsėkis ramiai nenuilstas darbininke nors svetimoje žemelėje.

J. B.

Pranešimas.

Gegužės mėnesio 25 dieną 7 valandą vakare Lietuvių rengiamųjų bendrojo lavinimo kursų salėje bus Petrapilio Lietuvių Labdarių Draugijos visuotinis susirinkimas šioms klausimams svarstyti:

- 1) Draugijos Komiteto pranešimas apie Draugijos veikimą 1915 m.
- 2) Revizijos Komisijos pranešimas;
- 3) 1915 metų apyskaitos patvirtinimas.
- 4) Naujų narių į Draugiją priėmimas;
- 5) Naujų narių į Komitetą rinkimas; vieton 4-rių išieinančių;
- 6) Draugijos įstatų permainymas;
- 7) Nario mokesčio nustatymas;
- 8) Einamieji klausimai;

Kadangi šiame susirinkime bus svarstomas Draugijos įstatų permainymo klausimas, o tam reikalinga, kad susirinkime būtų 2/3 Draugijos narių, pageidaujama, kad kuodau-giausia narių į šį susirinkimą atvyktų. Draugijos sekretorius

A. Purėnas.

Redaktorius L. Noreika.

Leidėjas Martynas Yčas.

Dar galima nusipirkti

Petrapilyje išleistas moksleivių raštų rinkinys

„AUŠRINĖS KELIAIS“.

„AUŠRINĖS KELIUOSE“ išspaudinta jau visiems žinomų dainių eilų:

Ad. Juodojo, Barito Kaunio, St. Naginskio, A. Iešmantos ir k.

Be eilų, yra P. Klimo, A. Suginto, J. Sepečio ir straipsnių, gvildančių opiausių dabarties klausimus.

Kaina be siuntimo 75 kap.

Kreipties: Patrograd, Подольская 15. „Naujosios Lietuvos“ redakcijai.

1044—2

JUOZAS UOGINTAS iš Išdagų kaimo, Sintautų parap., prašo giminių ir pažįstamų atsilipti: поч. ст. Вѣтка, Могила. губ. Ш. Лифшицъ для Юсифа Уогинтаса.

1045—4

Lietuviai **NORI IŠNUOMOTI** krautuvę (rendon išduoti) labai geroj vietoj, prie pat lietuvių prieglaudos.

Kreipties: За Невской заставой Желѣзнодорожная ул. 23. Лавка С. А. Сямашко.

1047—2

IGNACAS STONKUS ieško Leono ir Onos Stonkų iš m. Užvenčio, Šiaulių apskr., bei Augustino, Alponso, Jozepos ir Onos Mineikų iš Laukuvos parap., Telsių aps. Mano adresas: Petrograd, Voznesenskij prosp., n. 37, b. 67.

410—1

Kareivis ADOMAS ČIUKŠIS Narbutų kaimo, Ukmergės aps., Kavarsko par., ieško tėvų, žmonos Uršulės, seserų Marijonos ir Elžbietos ir giminių. Adresas: Polock, Sbornaja Karauln. Komanda

863—1

Kareivis JONAS MELINSKIS ieško žmonos Adelės su dviem dukterim Pušaloto m. Kurjev, Lif. g. 17 Vizdoravjušč. Komanda

838—1

BOLESLOVAS GYLYS ieškau tėvų, giminių ir pažįstamų iš Kampiškio kaimo, Garlevos vals., Marijampolės aps., Suvalkų gub. Atsilipti: Petrograd, Glavnij pochtamt, 8-ja ekspedicija, činovniku B. Gylysu.

184—727—2

PETRAS STANKUNAS iš Smilšių sod., Pumpėnų parap. Panevėžio epskr., ieškau giminių ir pažįstamų. Adresas: Petrograd, Pskovskaja ul., Nr. 19—21, kv. 37.

206—718—4

Jonas Pikas.

Kauno gub., Panevėžio aps., Biržų miest., ieškau motinos, giminių ir draugų. Mano adresas: Петроградъ, Симеоновская ул. № 7 — 6 „Литовская типография“

DAIGVILA ieško Katrinos Radi, naicios, seserų Konstancijos ir Onos brolio Stanislovo ir pažįstamų. Петроградъ, за Невской заст. Стал. Литейн. Обуховск. зав. Проходн. контор. Стражн. Вик. Дайгвилу.

ZOSĖ BARTAŠAITĖ Kuršėnų m., Kauno gub., ieško motinėls Apolonijs 59 m., sesers Stanislovos Stankūnienės ir brolio Liudviko Bartašaus. Петроградъ, Набережная Пряжки, домъ 50 кв 4. 935—3

LOZOREVIČIUKĖ MAGD. iš Agliučiskės, Bagotosios par., ieško sesers Onos. Саратовъ, Александровская 4/88. 890—1

Auksučių mokytojas JONAS MURKA prašo atsilipti giminių, draugų ir pažįstamų. Воронежъ, М. Дворянская № 21 Литовский Комитетъ.

872—1

DECKAITIS KAZYS, Pilviškių par., Suvalkų gub., ieškau brolio Jono 34 m., Tėvo Kazio ir seserų Marijos Pauzienės ir Antaninos Deckaitės. Atsilipti: Воронежъ, Литовский Комитетъ.

870—1

MOKYTOJAS PRANAS ŠLAPIKAS Panemunės val., Šlenavos k., ieško giminių ir pažįstamų. Саратовъ, Дворянская 39. 892—1

STANISLOVAS LIUBARTAS Barkuniškio dv., Udrijas par., Marijampolės ap., ieško dukters Marijonos. Оренбургъ, Польскій баракъ № 5. Станиславу Любарту. 982—1

Kareivis KAZYS SAVICKAS Rūpeikių sodž., Biržų par., ieško žmonos Petronijos su 1 vaiku. 3 польск. стрѣлк. б-нъ нестроевая рота. 927—1

KAZYS RAUBA Verbaukos vien. Anykščių val., Vilkmer. ap., ieško tėvų, seserų ir pažįstamų. 131 тылов. эвакуационный пункт. санитарный поѣздъ. Лит. Т. 918—3

Kereivis PETRAS NORBUNTAS Kauno gub. Panevėžio ap. Penevo val., Daukniūnų kaim., prašo brolių ir draugų atsilipti. Самара, Предтеченская, 46, Литов. Комит.

895—1

KATARINA PAEŽERIENĖ Suv. g., Marijamp. ap., Garlevos par., ieško sesers Marijonos Barmuvienės iš Sanci. Ярославль. Романовская 44. Литовск. Комит.

897—2

IGNAS BAIKAUSKIS Panevėž. ap. ieško sesers Emilijos ir Vinco Povilavičiaus. Екатеринбургъ Николаевский пр. 20, Лит. Комит.

902—1

AGOTA TAMOŠAUSKAITĖ nuo Panevėžio ieškau tėvelių ir seselių Anelės Šenauskienės, Apolonijs Tamošauskaitės, Rakickų Elenos, ir pažįstamų panevėziečių. Гор. Егорьевскъ, Рязанск. губ., Уѣздн. Земск. Управа. 952—1

JONAS MIGLINAS ieško tėvo Antano 50 m., ir seserų Mortos 19 m. ir Viktorijos 15 m. Москва, Протопоповский пер. 62. 953—1.

JUOZAPAS KINDURIS Balčių kaim., Tauragnų par., Kauno gub., ieško motinos Elžbietos Kindurienės ir brolio Vinco su žmona. Остр. Наргенъ, Раб. уч. № 19 Эстл. губ. 951—1

PETKEVIČIUS iš Naujamiščio Panevėžio ap. ieško Baleslovo Namiko Šeimiškių k., Užpalių par., gyvenusio Svedasuose.

KLEMENSAS POČEKAS, gyvenusis Rygoje, ieško sesers Pranės, K. Murelio ir Pr. Žemaičio iš Rygos.

Kurpius STASYS ORLICKIS Pikelių miest., Telsių ap. ieško žmonos Marijonos ir sūnaus 3 met. Giminės ir pažįstami atsilipti. Adresas visų trijų: Гор. Тула, Старо Повшинская д. 83. 916—1

ADOMAS DEREŠKEVIČIUS ieško savo vaikų: Jono 16 m., Onos 13 m., Stasio 7 m. ir uošvio Andriaus Macidulskio. Visi Suv g. „Kalvar. ap. Nadnemun. gm. Москва, Марьяна роща, за линией, 5-й Проездъ, д. № 28. 954—1

KAREIVIS JONAS BUTKUS Saločių par., Gribkelių kaim., ieško žmonos Brigitos, tėvų brolių, pažįstamų ir giminių. Полоцк, 1-й сводн. холмск. госпиталь. И. Буткусу. 955—2

ONA NAVICKIENĖ ieško brolio Jono Vaitiekūno Kauno gub., Šiaulių ap., Pašvitinio val. Draudelių sodž., Kazim. Jasiūno ir Aleks. Nemeikščio Vainiūnų dv. Москва, село Богородское, Никольская ул. д. № 10 Яновича. Анна Новицкая. 956—2

SALOMEJA TRILIENE Daukniūnų sodž., Krinčino par., Kauno gub., ieškau Elžbietos Kazeliūnienės, Povilo ir Adolfo Peliakaičių Daukniūnų sodž. Москва, сел. Богородское, Никольск. ул. д. № 10 Яновича. 957—2

KATRINA ŠIDLIENĖ Kauno gub., Panevėžio ap., Radviliškio par., Nausėdžių sodž., ieškau vyro kareivio Jokubo Šidlos. Москва сел. Богородское, Никольск. ул., д. № 10 Яновича. 958—2

DIGRIUTE-ZAKIENĖ Kauno gub., Ras. ap., Ariog. par., ieško brolio kunigo Petro Digrio Saratovo viskurijos. Иркутскъ, Малая Блиновская № 12, приютъ для Бѣженцевъ. 959—2

KAREIVIS MOTIEJUS CIUCIUNKIČIUS Kalesnykų k., Simno val., Suv. g., ieško motinos Onos, žmonos Ievos su 5 vaikų ir pažįstamų. 120 желѣзнодоро. рабоч. рота м. Жлобинъ, Могилев. губ. 960—2

IEŠKAU BROLIO PETRO JASINSKIO ir brolienės su mažais vaikais Marmakiškių sodž., Biržų val., Panev. ap. Ст. Николаевская, Симбирск. губ., Сызр. у., М. Ясинский. 861—2

ONA MACKEVIČIENE iš Gyvių, Veiverių par., ieško vaikų: Onos 17 m., Juozo 19 m. brolių Simono ir Jurgio Samuolių iš Skriaudžių ir Elžbietos Vyšniauskienės. Кинешма, Костр. губ., Литовский Комит. 962—2

MATAUŠAS MARCULINAS ir ANTANINA BRAZAITIENĖ Leiciškių k. Balbieriškio gm. Suv. g. ieško giminių ir pažįstamų. Ст. Сасово, Тамб. губ., д. Чирикова. 663—2

Visur reikalaukite.

lietuvių dailininkų atvirukų.

Išėjo nauja (№№ 4—7) serija.

Reikalingi platintojai.

Petrograd, Baskov per. 29—12, Kl. Skabeikai. 1041—3